

URAREITTI

Terveysalalla työskentelevien näkemyksiä maahanmuuttajasairaanhoidtajien ohjauksesta ja perehdytyksestä

Urareitti-hankkeen satoa – uusia malleja kielikoulutukseen, ohjaukseen ja osaamisen tunnistamiseen 26.4.2018

Jari Helminen, yliopettaja, Diak ja

Minna Lehikoinen, henkilöstösuunnittelija, Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Terveysalalla työskentelevien näkemyksiä maahanmuuttajasairaanhoidajien ohjauksesta ja perehdytyksestä

Esityksen sisältö

Taustaa – Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien pätevyyskoulutus

Sana maahanmuuttajasairaanhoidajille – Opiskelijoiden näkemyksiä käytännön harjoitteluista

Sana maahanmuuttajasairaanhoidajien käytännön harjoittelujen ohjaajille – Näkemyksiä käytännön harjoittelujen ohjauksesta

Miten ohjaan tulevaa kollegani työpajat – Keino ohjauksen ja perehdytyksen kehittämiseen

Näkemyksiä maahanmuuttajasairaanhoidajien ohjauksesta ja rekrytoinnista Helsingin kaupungin sotessa

Kiitos ja inspiroivaa kevättä

Taustaa – *Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien pätevöitymiskoulutus*

Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien pätevyyskoulutus

- ❖ *Yhteistyökumppanit:* 1) Diakonia-ammattikorkeakoulu (Helsinki), 2) Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala ja 3) Uudenmaan ELY-keskus ja TE-toimisto
- ❖ Pätevyyskoulutus toteutui *kymmen kertaa* vuosina 2005–2017
- ❖ *Sairaanhoitajan (AMK) tutkinnon* pätevyyskoulutuksessa on suorittanut yhteensä **170 maahanmuuttajasairaanhoitajaa**

Opiskelijaryhmä	Sairaanhoitaja (AMK) tutkinnon suorittaneet
2005–2007	12
2006–2008	19
2007–2009	16
2008–2010	16
2009–2011	15
2010–2012	17
2011–2013	20
2012–2014	18
2013–2015	19
2015–2017	18
Yhteensä	170

Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien pätevyyskoulutus

- ❖ *Pätevyyskoulutuksen laajuus oli 98 opintopistettä ja kesto 18 kuukautta (375 opiskelupäivää)*
- ❖ *Pätevyyskoulutus on perustunut **Diakonia-ammattikorkeakoulun sairaanhoitaja (AMK) tutkinnon opetussuunnitelmaan**, esimerkkinä vuosien 2015–2017 toteutus*

Perusopinnot (12 opintopistettä)

- *Orientaatio korkeakouluopintoihin (2 op)*
- *Ammatillinen terveystietäminen suomen kieli (10 op)*

Ammatilliset opinnot (86 opintopistettä)

- *Auttamistyön lähtökohdat ja palvelujärjestelmät sekä osallisuus ja ohjaus (11 op, josta **hoitotyön perusharjoittelu 3 op**)*
- *Aikuisten hoitotyö (16 op, josta **aikuisten hoitotyön kliininen harjoittelu 7 op**)*
- *Mielenterveys- ja päihdehoitotyö (5 op)*
- *Vanhusten hoitotyö (12 opintopistettä, josta **kotihoitotyön ja vanhusten hoitotyön kliininen harjoittelu 5 op**)*
- *Lasten, nuorten ja perheiden hoitotyö (13 opintopistettä, josta **erityisen tuen tarpeessa olevien terveyden edistämisen harjoittelu 7 op**)*
- *Soveltava ja kehittävä asiantuntijuus hoitotyössä (14 opintopistettä, josta **hoitotyön asiantuntijuus harjoittelu 5 op**)*
- *Osallistava kehittäminen ja vaikuttaminen hoitotyössä, muun muassa opinnäytetyö (15 opintopistettä)*

Sana maahanmuuttajasairaanhoitajille – Opiskelijoiden näkemyksiä käytännön harjoitteluista

Maahanmuuttajasairaanhoidajien/ opiskelijoiden näkemyksiä käytännön harjoitteluista

- ❖ Maahanmuuttajasairaanhoidajat kokivat, että käytännön harjoittelut olivat *sisällöltään hyviä* (edistävät ammatillista kehittymistä)
- ❖ Maahanmuuttajasairaanhoidajat ovat olleet *tyytyväisiä* käytännön harjoitteluissa saamaansa ohjaukseen
- ❖ Käytännön harjoittelut ovat tarjonneet mahdollisuuden rakentaa *työllistymistä edistäviä verkostoja*
- ❖ Maahanmuuttajasairaanhoidajien kommentteja käytännön harjoitteluista ...

Työharjoittelun aikana pystynyt hyvin tutustumaan erilaiseen sairaanhoitoon Suomessa.

Olen oppinut tekemään paljon yhteistyötä eri ammattiryhmien ja potilaan ja hänen omaisten kanssa.

Harjoittelujakso vanhusten kodeissa ja sairaalassa oli tärkeä eli käytännössä näin sairaanhoidajien työn arjen ja työtavat.

Tärkein asia oli vanhusten kokonaisvaltainen hoitotyö, miten niin hienosti vanhuksille järjestetään parempaa.

Sana maahanmuuttajasairaanhoidajien käytännön harjoittelujen ohjaajille – Näkemyksiä käytännön harjoittelujen ohjauksesta

Ohjaajien näkemyksiä käytännön harjoittelujen ohjauksesta

- ❖ Usein haasteena maahanmuuttajataustaisten henkilöiden ohjauksessa koetaan puutteellinen suomenkielen taito ja kulttuurierot
- ❖ Maahanmuuttajasairaanhoitajien käytännön harjoittelujen ohjaajat kokemuksissa *mahdollisuudet olivat etusijalla* haasteiden ja pulmien sijasta
- ❖ Ohjaajien kokemusten mukaan maahanmuuttajataustaisten henkilöiden ohjaukseen tarvitaan riittävästi **aikaa**, uudenlaista **asennetta** ja työtovereiden/ -yhteisön **tukea**
- ❖ Maahanmuuttajasairaanhoitajien ohjaajien kommentteja käytännön harjoittelu ...

Lempeä ja tiukka mutta oikeudenmukainen. Kykenen ohjaamaan hyvällä suomen kielellä mutta myös englanniksi, mikäli pitää tarkentaa jotain. Odotan opiskelijalta itseohjautuvuutta sekä intoa oppia uutta, kykyä mukautua alati muuttuviin tilanteisiin.

Ymmärtävä muuta napakka. Odotan, että opiskelija ottaa opiskelunsa vakavasti ja on motivoitunut. Ymmärrän, että asioiden oppiminen on yksilöllistä ja vie toisilta enemmän aikaa kuin toisilta.

Jämpti ja tarkka mutta kannustava. Tarkoitus on, että opiskelija saa mahdollisimman tarkan ja realistisen käsityksen suomalaisesta hoitotyöstä. Kannustan hoitajaa puhumaan suomea, sillä se on ensiarvoisen tärkeää hoitotyössä.

Miten ohjaan tulevaa kollegani työpajat – Keino ohjauksen ja perehdytyksen kehittämiseen

Miten ohjaan tulevaa kollegani työpajat

- ❖ Urareitti-hankkeen aikana Diakin Helsingin kampuksella järjestettiin *kolme kertaa* koulutuksellinen kokonaisuus ”Miten ohjaan tulevaa kollegani”
- ❖ Koulutuksellinen kokonaisuus muodostui *neljästä työpajasta* (kesto 3–4 tuntia/ työpaja)
- ❖ Koulutuksellisiin kokonaisuuksiin osallistui *15–18 henkilöä*/ toteutus
- ❖ Osallistujat olivat tyytyväisiä koulutuksellisen kokonaisuuden sisältöihin ja erityisesti *mahdollisuuteen jakaa kokemuksia maahanmuuttajasairaanhoitajan ohjauksesta ja perehdytyksestä*
- ❖ Työpajojen sisällöt olivat ...
 1. Sairaanhoitajaopintojen polku: millainen on nykyinen sairaanhoitaja (AMK) -tutkinnon opetussuunnitelma?
 2. Miten kulttuuri voi vaikuttaa oppimiseen ja opiskeluun? Miten suomen kielen oppimista voidaan tukea harjoittelun aikana?
 3. Miten otan ohjattavan kulttuuritaustan huomioon ohjauksessa?
 4. Työvälineitä haasteellisiin ohjaustilanteisiin (osallistujien esiin nostamat tilanteet)

Näkemyksiä maahanmuuttajasairaanhoidtajien ohjauksesta ja rekrytoinnista Helsingin sotessa

Urareitti-seminaari
26.4.2018
Minna Lehikoinen

Helsinki

Maahanmuuttajataustaiset Helsingissä

- Helsingissä on **644 788** asukasta, joista maahanmuuttajataustaisia **15%**
- Helsingin sotessa on **14 691** työntekijää, joista maahanmuuttajataustaisia **9,2%** (1366 henkilöä)

Tilanne 31.12.2017

3 keinoa edistää maahanmuuttajataustaisten sairaanhoidtajien työllistymistä

- Näyte suomen kielen taidosta
- Videohaastattelut
- Hankkeet

3 menestystekijää Urareitti-hankkeen ohjaajakoulutuksessa

- Ryhmän keskinäinen tuki ja hyvä vuorovaikutus
- Prosessimainen oppiminen
- Maahanmuuttajataustaiset osallisena

Kiitos mielenkiinnosta!

Lopuksi– Maahanmuuttaja- sairaanhoidtajien toteamukset

Maahanmuuttajasairaanhoidajien toteamukset

Nimenomaan se, että koulutus antoi valmiudet jatkaa työuraani ammatissa, jonka olen valinnut nuoruudessa. Sairaanhoidajan työ edelleen kiinnostaa ja antaa merkitystä elämäni.

Olen kiitollinen saamastani koulutuksesta, ja olen nyt ollut 11 vuotta töissä. Teen edelleen joka päivä mielelläni omaa, mielenkiintoista ja aina kehittyvää hoitotyötäni.

KIITOS JA INSPIROIVAA KEVÄTAIKAA; ILOISTA VAPPUA

Helminen, Jari; Karhia, Marjaana & Partanen-Rytilahti, Minna (2018) Maahanmuuttajasairaanhoitajien ja heidän ohjaajien kokemuksia työhön perehdyttämisestä. (Julkaistaneen keväällä 2018 Urareitti-hankkeen loppujulkaisussa)

Helminen, Jari 2018. Maahanmuuttajasairaanhoitajien näkemyksiä pätevyitysmiskoulutuksesta. Teoksessa Katisto, Marja; Keskitalo, Elsa; Malkavaara, Mikko; Määttä, Anne; Suikkala, Arja & Vesterinen, Olli (toim.) Alueellisuus, paikallisuus ja globaalit mahdollisuudet – Diakonia-ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan vuosikirja 3 (s. 184–205). Diak työelämä 14. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.

Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/142012/Diak_Tyoelama_14_verkko.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Karhia, Marjaana & Partanen-Rytilahti, Minna (2018) Diakonia-ammattikorkeakoulussa maahanmuuttajasairaanhoitajien pätevyitysmiskoulutukseen osallistuneiden näkemyksiä ammattitaidostaan koulutuksen loppuvaiheessa. (Julkaistaneen keväällä 2018 Urareitti-hankkeen loppujulkaisussa)

Tuominen, Riikka & Partanen-Rytilahti, Minna (2016). Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden ohjausta kehitetään. Luettavissa: <https://www.hel.fi/uutiset/fi/kaupunginkanslia/maahanmuuttajataustaisten-sairaanhoitajaopiskelijoiden-ohjausta-kehitetaan>.

Vuoti, Maire (2016). Sairaanhoitajan tutkinnon pätevyitysmiskoulutus ja työelämäyhteistyö. Teoksessa Helminen, Jari (toim.) Työelämälähtöistä ammattikorkeakoulupedagogiikkaa rakentamassa (s. 87–105). (Diak työelämä 3). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.